

Moció per promoure estratègies i alternatives educatives a l'ús de les pantalles en l'àmbit local.

En els últims mesos, s'ha estès a Catalunya i a la resta d'Espanya, el debat públic i polític sobre l'ús de telèfons mòbils als centres escolars i sobre l'edat adequada per a adquirir el primer telèfon intel·ligent.

El passat novembre es va crear un grup de whatsapp al barri de Poblenuu de mares i pares per ajornar, de manera consensuada, el lliurament de l'*smartphone* als 16 anys. Aquesta iniciativa es va estendre a altres pobles i ciutats i va acabar reconvertint-se en un grup de Telegram en què famílies de tot Catalunya es van unir per qüestionar la necessitat real de donar un *smartphone* als menors, unir sinergies i proposar accions conjuntes. A Catalunya, el percentatge de menors d'entre 10 i 15 anys que tenen un mòbil ha passat del 57,8% al 71,8%, segons dades de l'Idescat.

Els experts alerten des de fa temps dels perills de l'exposició dels infants i adolescents a les pantalles. Després de la pandèmia, els infants i adolescents espanyols van passar d'unes tres hores diàries enganxats a tota mena de pantalles a més del doble, unes 7 hores d'exposició diària. Moltes famílies fan servir mòbils, tauletes i televisions com a "xumets digitals" per aconseguir que els més petits s'estiguin quiets i callats, mengin, es calmin o s'adormin.

Des del 2019 l'Organització Mundial de la Salut recomana que el temps d'ús de pantalles en menors de 2 anys sigui zero, de 2 a 4 anys fins a un màxim de 60 minuts i de 5 a 17 anys l'ús no passi de les dues hores. Així doncs, si bé sembla que hi ha cert consens en el temps d'exposició a les pantalles, el debat social que s'estén arreu d'Europa és, sobretot, quin paper han de jugar els centres educatius i les institucions.

La London School of Economics assegura, després d'analitzar en el 2015 gairebé un centenar de centres, que les escoles que van vetar el mòbil van aconseguir que el rendiment escolar augmentés un 6,4%. Un altre estudi publicat el 2018 a la revista *Educational Psychology*, va arribar a la mateixa conclusió: el mòbil divideix l'atenció i les distraccions fan minvar la retenció de dades a llarg termini. El passat octubre l'Associació Catalana de Llars d'Infants va presentar els resultats d'una enquesta difosa entre més de cent centres d'educació infantil de primer cicle. Segons l'informe, un 75% de les llars perceben en els infants (de 0 a 3 anys) un increment de problemes en el llenguatge, un 46% detecten dificultats per a menjar i un 42% problemes d'aïllament social. A més, el 30% dels centres apreciaven problemes a l'hora d'establir vincles, dificultats per a conciliar el son, endarreriment en el desenvolupament psicomotor i baixa tolerància a la frustració.

El Consell Escolar de Catalunya va presentar el passat 12 de desembre l'informe sobre la regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius. L'informe, encarregat per la Consellera d'Educació, recollia els posicionaments dels diferents sectors de la comunitat educativa de Catalunya sobre la regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius. La majoria dels sectors de la comunitat educativa van expressar amb contundència la necessitat que el Departament establís un marc

general de regulació sobre l'ús dels mòbils per a tots els centres. Es proposava també que el marc sigui únic, clar i com més concret millor, per no promoure diferències entre centres.

Seguint les directrius del Consell Escolar el Govern va aprovar el passat 30 de gener les instruccions per regular l'ús dels *smartphones* a escoles i instituts i que estableixen dues indicacions molt clares: a les escoles cap infant podrà fer servir el mòbil i als instituts només es podrà utilitzar en casos excepcionals o per a un ús "educatiu específic autoritzat".

D'aquesta manera, el Govern posa les bases perquè cada centre educatiu elabori les seves normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) pel que fa a l'ús del mòbil. L'objectiu és aplicar-les a partir del curs 2024-2025. Aquestes normes les haurà d'aprovar el consell escolar del centre i seran d'obligat compliment per a tots els alumnes, independentment de si tenen més o menys de 16 anys.

Des del grup municipal ERC Castellar, celebrem la regularització i creiem que els governs locals també han de donar respostes als nous i incerts reptes socials que van sorgint. Cal prioritzar actuacions adreçades als infants i als adolescents per a la construcció del seu futur i situar la infància al centre de les polítiques municipals, malgrat que encara no tinguem, ni tan sols, una idea real de l'impacte que pot arribar a tenir tant en l'àmbit social com en la sanitat. Des dels municipis hauríem de promoure campanyes de sensibilització per a contribuir a generar la consciència necessària sobre el que signifiquen aquests dispositius i el seu bon ús, així com el que significa l'exposició continuada per als infants i adolescents.

Per tots aquests motius, proposem al ple de l'Ajuntament de Castellar del Vallès l'adopció dels següents **ACORDS**:

1. Des de la regidoria d'educació donar **suport explícit als centres** en la regulació a través de l'ús dels mòbils. Acompanyar als centres escolars tan en horari lectiu com no lectiu i, en definitiva a tots els agents educatius locals a restringir el màxim possible l'ús dels mòbils, per contribuir a incidir en la compra del primer mòbil més enllà dels 16 anys.
2. Desplegar **campanyes de sensibilització i conscienciació** en espais públics com parcs, jardins, mercats, ludoteques, auditoris o ateneus amb materials que proporcionin consells pràctics per a un ús responsable de les pantalles i promoguin activitats alternatives.
3. Idear i executar una campanya sota el títol "**Zero pantalles de 0 a 3 anys**" destinada tant als professionals de l'educació i sanitat municipals com a les famílies per tal de donar eines i conscienciar sobre els perills de l'exposició dels infants de 0-3 anys a les pantalles.
4. Organitzar **tallers i xerrades obertes a les famílies** sobre l'ús saludable de les pantalles, els efectes dels dispositius digitals en el desenvolupament dels nens i adolescents i estratègies per establir límits i rutines saludables.
5. Promoure **espais i activitats lliures de pantalles digitals**. Organitzar esdeveniments on es promogui l'ús limitat dels mòbils i s'encoratgi la participació activa dels assistents, sobretot en aquells actes municipals adreçats a públic familiar.
6. Encoratjar als propietaris de restauració a **promoure espais sense mòbils**, sense wifi o amb connexió limitada, on els adults, adolescents i infants puguin gaudir de la comunicació cara a cara.

7. Promoure **espais on els adolescents puguin socialitzar** sense necessitat de fer ús constantment del telèfon mòbil.
8. Idear una **estratègia municipal per abordar l'impacte del mal ús de pantalles en la salut de la infància i l'adolescència** coordinant tots els agents inclosos els professionals de la salut, per tal que aquests tinguin eines senzilles per a informar i recolzar a les famílies en la promoció d'hàbits digitals saludables, així com la detecció precoç de riscos i patologies relacionades amb la tecnologia.
9. Presentar totes les accions, campanyes i mesures municipals relacionades amb l'ús de les pantalles al **Consell Escolar Municipal** per tal de consultar i fer partícip a la comunitat educativa local: professionals, col·lectius i entitats relacionats amb el procés d'educació.
10. **Autodenominar el municipi en contra de l'abús del mòbil** i a favor d'una relació saludable i equilibrada amb les noves tecnologies.
11. Instar als governs de l'estat espanyol i de la Generalitat de Catalunya que es comprometin a **protegir els menors en cas d'innovacions tecnològiques** (dispositius, xarxes, IA, etc.) més enllà de l'àmbit educatiu, atenent l'evidència científica sobre l'impacte de la tecnologia digital en la infància i l'adolescència (salut física, mental, sexual i social).